

Odluka o dobitnicima Književne nagrade za kratku priču „Petar Miloš“

Na temelju odluke Upravnoga odbora Društva hrvatskih književnika Herceg Bosne o utemeljenju književne Nagrade za kratku priču „Petar Miloš“, broj: 83-31/22, od 20. svibnja 2022., nakon provedene natječajne procedure, Upravni odbor DHK HB je na svojoj sjednici 28. kolovoza 2025. godine, a na temelju prijedloga Prosudbenoga povjerenstva za dodjelu književne Nagrade za kratku priču „Petar Miloš“, usvojio

ODLUKU

o dobitnicima Književne nagrade za kratku priču „Petar Miloš“

I.

Prvu nagradu dobiva **Tomislav Šovagović** za priču naslova „Svadbeni dan“

Drugu nagradu dobiva **Snježana Novotny** za priču naslova „Samuraj“

Treću nagradu dobiva **Miljenko Stojić** za priču naslova „Anđeo čuvar“.

II.

Nagrade će se dodijeliti u Tomislavgradu 12. rujna 2025., na 4. Danima Petra Miloša.

III.

Na temelju odluke Upravnoga odbora Društva hrvatskih književnika Herceg Bosne raspisan je natječaj za književnu Nagradu za kratku priču „Petar Miloš“. Na natječaj je pristiglo devedeset i šest kratkih priča.

Upravni odbor DHK HB imenovao je Prosudbeno povjerenstva u sastavu: Ivan Sivrić, predsjednik povjerenstva, Mirko Ćurić, član povjerenstva, i Željko Kocaj, član povjerenstva.

Nakon višestranoga sagledavanja Povjerenstvo je predložilo, a Upravni odbor DHK HB prihvatio prijedlog te je odlučeno da Nagradu za kratku priču „Petar Miloš“ zavrđuju autori/ce priča navedenih u točki I. ove Odluke.

Povjerenstvo je bilo suočeno s višeslojnim dvojbama te je najprije sačinilo širi izbor u koji su ušle kratke priče (abecednim redom):

„22 koraka“, autorice Ane Cvitanović

„Anđeo čuvar“, autora Miljenka Stojića

„Bit ću dobra kao da me nema“, autora Željka Funde

„Flanerov put“, autora Gorana Hadžiomerađića

„Kalandorsko suđenje“, autorice Ive Bagarić

„Latičin usud“, autorice Marine Alerić-Bebić

„Na kraju ostaje ljubav“, autorice Vesne Haluge

„Samuraj“, autorice Snježane Novotny

„Sebe tebi, sebe sebi“, autorice Ane Paule Jelić

„Svadbeni dar“, autora Tomislava Šovagovića

„Žrtvin oprost“, autora Željka Gorete.

Nakon više kontakata i dogovora Povjerenstvo je odlučilo Upravnomu odboru predložiti tri navedene priče za nagradu.

Izješće Prosudbenoga povjerenstva je temelj za odluku o dodjeli Nagrade za kratku priču „Petar Miloš“ te su prijedlog i obrazloženje sastavni dio ove Odluke.

Obrazloženje za nagrađene priče

Priča „Svadbeni dar“ Tomislava Šovagovića

Priča „Svadbeni dar“ slijedi, možda, idealnu definiciju žanra kratke priče, ovakva je priča nešto najbliže horizontu čitateljeva očekivanja.

Autor priče „Svadbeni“ dar foknerovski uvodi dva junaka: Pripovjedača i Davida (za kojega na kraju saznajemo kako je to gitarist slavne grupe Pink Floyd) i slijedi ih od grafita *Tamo gdje ljubav počinje* koji je netko ispisao u blizini vukovarskoga dvorca Eltz do završne scene koja nas začuđuje duhovitošću, ranjivom dirljivošću i otvorenim krajem.

Pripovjedač i David šeću Vukovarom, razgovaraju o tom gradu, o njegovoj povijesti i gastronomiji, spominju neke gradske toponime koji su urezani u (hrvatsko) kolektivno pamćenje, ali nam izmiče motiv njihova susreta i zapravo i ne znamo tko je taj dobrodržeci stariji gospodin u crnom, s gitarom, i što zapravo oni rade u Vukovaru, osim što vode prilično patetičan razgovor, što i sami priznaju.

Međutim, razgovor koji pomno bilježi autor, kreće u drugom smjeru. Junake priče u Vukovar nije doveo rat nego – ljubav i to ona neuzvrćena. Iako se Pripovjedač pita ima li smisla ono što radi, neke ga jače sile od razuma tjeraju na jedinstvenu, a možda i opasnu gestu i to ne samo emocionalno – prekidanje svadbene svečanosti nepreboljene ljubavi.

Vrhunac radnje je saznanje tko je zapravo David i što treba učiniti za Pripovjedača: prekinuti svadbeno slavlje njegove bivše ljubavi, sada mladenke Vesne; dati joj poseban poklon, kakav nikako nije očekivala.

Oni dolaze ispred obnovljene vukovarske crkve gdje se odvija tipična slavonsko-srijemska svadba s tamburašima i hrvatskim trobojkama, „golemo veselje“, kako nam kazuje Pripovjedač.

Zadnja scena u priči podsjeća na obračune u kakvom westernu Sergia Leonea: „Svirači su prestali s tušem, kao u filmu svi se okrenuše prema nama, čak i djeca prestadoše skupljati razbacane cente i eure po kaldrimi. Bez riječi, ni s jedne ni s druge strane, samo s prijetećim pogledima, očekivalo se tko će prvi potegnuti pjesmu. David je bio brži.“

Pripovjedač i David Gilmore koji se kratkopričaškim čudom našao usred Vukovara, ispred lijepe crkve koja se uzdignula nad mitskim Dunavom, prvi je zapjevao: „Gdje si bila kad sam bio spaljen i slomljen?...“

Kraj ostaje otvoren, prepušten čitateljima/cama: gitare su zabrenzale, glasovi su poletjeli, a svatovi zamukli, mladenka Vesna se prenerazila... Što je dalje bilo?

Tu priča postaje naša, svakoga čitatelja/ice, za razliku od većine priča pristiglih na natječaj koje su zatvorene, završavaju poukama i porukama, omeđenim i određenim sudbinama, mišljenjima koja se više ne mogu mijenjati.

A autor nagrađene priče svakako zna gdje ljubav počinje, a nikako gdje završava. To se, možda, i ne može znati.

Priča „Samuraj“ Snježane Novotny

U priči, Eva je na izložbi i nakon prvih taktova Zagrebačkog kvarteta prepoznaje prijatelja Nikolu u trenutku kad poziva neku gošću da mu se pridruži i da zaplešu. Ne bi to bilo ništa posebno i neobično, no iz priče saznajemo da Nikola umjesto jedne noge nosi protezu. Čovjek s protezom je našao osobu koja će s njim zaplesati na otvorenju izložbe, a neobičnost situacije naglašena je kao kontrast dvaju svjetova koji se dotiču: „Plesali su polako, bez naglih pokreta, kao da se sve oko njih usporilo. Nisu se držali čvrsto, nego onako kako se drži nečije prisustvo.“

Priča iskri sjetom, ali teče glatko, uz probrane metafore, portretirajući Nikolu kao „čovjeka koji je izgubio ravnotežu i pronašao drugi način da se drži uspravno.“ Uvodi nas u svijet nad kojim se nužno zamisliti: zamislimo sebe kao čovjeka hendikepiranog bolešću pred životom koji nam predstoji.

„Samuraj“ je jednostavna priča. Moderna književnost često zaboravi tu jednostavnu istinu kako je suština književnosti – priča. „Samuraj“ je priča koja nas svojim jednostavnim pripovijedanjem vodi saznanju da je Nikola čovjek koji se ne predaje teškim životnim okolnostima, nego se trudi nastaviti živjeti uz sve hendikepe koje mu je bolest nametnula. Sjetna je ovo priča o čovjeku koji je obilježen bolešću nastavio živjeti ne predajući se i ženi koja za takvu osobu ima poštovanje, koju bismo mogli nazvati i ljubav i prijateljstvo i poštovanje prema samurajima, prema onima koji se ne predaju do kraja. Život traži poštovanje za one koji se ne predaju. Gotovo bih rekao da je ova priča poetska slika poštovanja prema prijatelju koji se ne predaje. Poput modernoga samuraja Nikola se ne predaje.

Nježna je ovo priča puna ljubavi zaogrnutu poštovanjem prema prijatelju kojeg je bolest učinila drukčijim, krhkijim, ali koji se ne boji i nije poklekao pred životnim nedaćama, ne traži sažaljenje, ne odustaje i bori se do kraja da barem prividom zadrži životnu radost.

Priča „Anđeo čuvar“ Miljenka Stojića

Kratka priča „Anđeo čuvar“ je prikaz vremena u kojem su se zbivale neobične dogodovštine, inače karakteristične za hercegovačko podneblje. Vrijeme je poslijeratno (nakon Drugoga svjetskoga rata), prostor je u hercegovačkoj zabiti (Medine stanine u Crnim Lokvama), ljudi su takvi kakvi su, javno, privatno i osobno. U priči se na jezgrovit način oslikavaju načini preživljavanja običnih ljudi koji žive stabilne vrjednute i koji moraju prema potrebi trenutka biti ono što intimno nisu. Implicite se sugerira da je riječ o nametanju nekih novih vrijednosti koje narod ne prihvaća jer nisu dio njegove prirode niti svjetonazora. U tom snalaženju se događaju neobične stvari i neočekivani obrti, pokazuju karakteri i odlučnost da se obrani i sačuva životna osnova na kojoj se obitavalo u minulom vremenu i koja bi trebala biti temelj za nastavak. Bilo je to vrijeme javnoga djelovanja, tajnoga odlučivanja i osobnoga ponašanja.

Priča je napisana korektno. Tema odgovara svrsi Natječaja, motiv je aktualan, likovi dinamični, radnja priče je predstavljena školski uredno (uvod, zaplet, kulminacija i rasplet), pripovjedač nije napadno sveznajući, kompozicija je jasna u redosljedju i prijelazima tako i povezanost dijelova u cjelinu upotpunjuje književnu vrijednost priče.